

Vidensopsamling i FoU-program om undervisning på forskellige niveauer

Dette notat beskriver den metode, der ligger til grund for Danmarks Evalueringsinstituts (EVA's) tværgående opsamling af viden i forsøgs- og udviklingsprogrammet (FoU-programmet) om undervisning på forskellige niveauer i erhvervsuddannelserne. FoU-programmet blev igangsat af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (MBUL) og løb i perioden februar 2015 – februar 2016.

Baggrund for og indhold i programmet

Erhvervsskolerne skal udbyde fag på flere niveauer for at kunne udfordre alle eleverne bedst muligt. Det fremgår af "Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser" – erhvervsuddannelsesreformen – der trådte i kraft i august 2015.

For at udvikle og afprøve nye former for niveaudelt undervisning igangsatte MBUL et FoU-inspirationsprogram. Målet med programmet var at afprøve forskellige måder at arbejde med niveaudeling på med det formål at inspirere til erhvervsskolernes videre arbejde med niveaudeling.

FoU-programmet har omfattet ti projekter om undervisning på forskellige niveauer i grundfagene i de nye grundforløb, fx i dansk, matematik og engelsk. Projekterne i programmet afprøvede niveaudeling i undervisningen på en af de følgende to måder:

1) Forsøg med niveaudeling blandt elever på forskellige hold

Projekterne afprøvede, hvordan holddeling af elever på tværs af forskellige fagretninger eller på tværs af hold indenfor en fagretning kan understøtte niveaudeling af undervisningen i grundfag. Én skole gennemførte et projekt om holddeling med elever på samme niveau.

2) Forsøg med niveaudeling blandt elever på samme hold

Forsøgene afprøvede, hvordan undervisningen kan tilrettelægges og gennemføres, når et hold rummer elever, der skal opnå forskellige niveauer. Ni skoler gennemførte projekter om niveaudeling blandt elever på samme hold.

EVA's rolle i inspirationsprogrammet om niveaudeling i grundfag på erhvervsuddannelserne

EVA bidrog til programmet med flg. opgaver:

- Sparring til de deltagende skoler undervejs i programmet

- Opsamling af generaliserbar viden på tværs af de deltagende projekter i programmet.

Sparring til de deltagende skoler

De deltagende skoler i programmet udviklede og gennemførte deres egne projekter og opsamlede viden om projektets resultater løbende og til slut. Undervejs i projekterne fik projektdeltagerne sparring fra EVA. Sparringen havde til formål at understøtte fremdrift i projekterne og sikre, at resultater fra de lokale projekter blev undersøgt og beskrevet af de deltagende skoler.

Sparringen fandt sted dels under besøg på de deltagende skoler, dels på to fælles seminarer med projektdeltagere fra deltagende skoler.

Hver skole beskrev hver især deres projekt og de aktiviteter, der skulle indgå i projektet. Beskrivelsen skulle tage udgangspunkt i en skabelon, som EVA havde udviklet. Skabelonen byggede på logikken fra indsatsteori for at kvalificere skolernes beskrivelser af deres projekter og understøtte, at viden fra projekterne kunne opsamles systematisk på tværs af skolerne. EVA gennemlæste og gav hver skole sparring på udkast til projektbeskrivelser.

Skolerne modtog undervejs i projektperioden sparring fra EVA med hensyn til gennemførelse af deres lokale projekter. I forbindelse med sparringen blev der lagt vægt på at undersøge og følge resultaterne fra det enkelte projekt og herved understøtte udvikling af ny viden undervejs. På baggrund af erfaringer undervejs i projekterne drøftede EVA behov for eventuelle justeringer af projekterne med de deltagende skoler. Dette for at understøtte, at det enkelte projekt indhentede relevante erfaringer i forhold til projektbeskrivelsen for projektet.

Da projekterne var afsluttet, udarbejdede hver skole en projektrapport med erfaringer og resultater fra projektet. Rapporterne rummede beskrivelse af aktiviteter og resultater i projektet med afsæt i en skabelon, som EVA havde udarbejdet. Skabelonen rummede flg. elementer:

- Formål med projektet
- Beskrivelse af de gennemførte aktiviteter
- Data, der belyser de umiddelbare og de endelige mål for projektet
- Læringspunkter i skolens projekt.

EVA gav skolerne feedback på udkast til projektrapporter, hvorefter rapporterne blev færdiggjort af de enkelte skoler. Sparringen havde til formål at sikre et systematisk grundlag for en tværgående opsamling af erfaringer.

Opsamling af generaliserbar viden på tværs af projekterne i programmet

Som supplement til skolernes egne afrapporteringer gennemførte EVA en supplerende videnindsamling i form af uddybende kvalitative interview med projektdeltagere fra de deltagende skoler.

Interviewene havde til formål at udfolde og nuancere skolernes erfaringer med de forskellige typer indsatser. Interviewene uddybede erfaringerne med niveaudelt undervisning inden for fire didaktiske kategorier:

- Kompetencemålenes betydning for niveaudelt undervisning
- Indhold og metode i undervisningen
- Organisering af undervisningen
- Evaluering og løbende feedback til eleverne

På baggrund af skolernes afrapportering og den supplerende videnopsamling har EVA udarbejdet en tværgående rapport, der præsenterer resultater og erfaringer fra programmet på tværs af de deltagende projekter.